voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 7 april 2026

Onderwerp Vaststellen definitieve actieplan Geluid 2024-2029
Versienummer 1.1

Portefeuillehouder Arjan Spaans

Samenvatting
Vanuit Europese wetgeving, verwerkt in de Omgevingswet, is de gemeente verplicht om iedere vijf jaar geluidbelastingkaarten vast te stellen en vervolgens een Actieplan geluid op te stellen. Dit actieplan beschrijft het geluidbeleid en de maatregelen die kunnen worden genomen om geluidknelpunten op te lossen.
De vaststelling van het Actieplan is een bevoegdheid van het college. In overeenstemming met de wettelijke procedure heeft het ontwerp Actieplan geluid 6 weken ter inzage gelegen. Er is één zienswijze ontvangen, die middels een zienswijzennota van een reactie is voorzien.
Met deze brief informeren we uw raad over de vaststelling van het definitieve Actieplan Geluid Zwolle 2024-2029.

Bijlagen
Bijlage 1 – Actieplan Geluid Zwolle 2024-2029

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
1. Het vastgestelde Actieplan Geluid Zwolle 2024-2029;

Datum 7 april 2026

Inleiding

Gemeenten zijn verplicht om elke vijf jaar geluidbelastingkaarten op te stellen en daarna een Actieplan geluid vast te stellen. Deze verplichting komt voort uit zowel de Omgevingswet als de Europese Richtlijn Omgevingslawaai. Het Actieplan richt zich op geluid van gemeentelijke wegen en gezoneerde industrieterreinen. Het doel is vast te stellen welke bestaande woningen en gebouwen een zeer hoge geluidbelasting hebben en welke maatregelen mogelijk zijn om deze knelpunten te verbeteren.

In het Actieplan 2018–2023 werd gewerkt met de ‘Zwolse variant’, een systeem met een plandrempel en hinderpuntenscores om de meest urgente situaties te prioriteren. Dit systeem bleek in de praktijk te complex en niet goed werkbaar. In het nieuwe Actieplan 2024–2029 wordt daarom een eenvoudiger aanpak gehanteerd: de plandrempel blijft uitgangspunt en er is een aandachtsdrempel toegevoegd voor vroegtijdige signalering van potentiële knelpunten. In het Actieplan worden 12 algemene maatregelen benoemd voor het terugdringen van geluidhinder binnen de gemeente:

1. We onderzoeken of we de maatregelen uit het actieplan van 2018 die nog niet zijn genomen, toch nog kunnen uitvoeren.
2. Bij ontwikkeling van geluidgevoelige gebouwen houden we rekening met de verkeerssituatie 10 jaar na de vaststelling van het plan.
3. Ook onderzoekt de gemeente de mogelijkheid van een fonds waarmee ontwikkelaars financieel kunnen bijdragen aan geluidsreducerende ingrepen.
4. Als we verkeersmaatregelen en/of wijzigingen aan de weg uitvoeren, streven we naar een verbetering van de geluidkwaliteit.
5. Waar het geluid hoger is dan de aandachtsdrempel van 60 dB, wordt gekeken naar de inzet van stiller wegdek.
6. Bij binnenstedelijke vernieuwings- en inbreidingslocaties geven we aandacht aan slimme ontwerpen die gebouwen gebruiken als afscherming.
7. Als bij bestaande geluidschermen of -wallen de geluiddrempels worden toch nog overschreden, onderzoeken we mogelijkheden om de geluidsituatie te verbeteren.
8. De gemeente stimuleert combinaties van geluid-, energie- en warmtemaatregelen.
9. Bij het vaststellen va geluidsproductieplafonds rondom industrieterreinen worden zowel het beschermingsniveau van omwonenden als de mogelijkheden van de bedrijven gewaarborgd. Er worden geen nieuwe geluidgevoelige functies toegelaten.
10. Naast het bestrijden van lawaai is ook het behouden van stilte belangrijk. Bij nieuwbouwplannen streven we naar het creëren van geluidluwe gebieden, buitenruimtes en geveldelen.
11. Bij wijzigingen in de fysieke leefomgeving op knelpuntlocaties houden we rekening met de geluidbelasting en nemen we waar mogelijk geluidreducerende maatregelen, tenzij dit redelijkerwijs niet mogelijk is om stedenbouwkundige of financiële redenen.
12. Bij wijzigingen in de fysieke leefomgeving bij aandachtslocaties houden we rekening met de geluidbelasting en worden geluidreducerende maatregelen overwogen.

Om deze maatregelen op een samenhangende en uitvoerbare wijze te realiseren, zal het college een afzonderlijk uitvoeringsprogramma geluid laten opstellen. In dit programma worden de maatregelen nader geconcretiseerd, voorzien van prioritering, planning, benodigde middelen en uitvoeringsafspraken.

Datum 7 april 2026

Het Actieplan 2024–2029 is gebaseerd op geluidbelastingkaarten uit 2022. De inwerkingtreding van de Omgevingswet ging gepaard met een nieuwe rekenmethodiek voor geluid, wat invloed had op de planning. Door herhaalde uitstel van de Omgevingswet, vragen over de nieuwe rekenmethode en technische problemen bij het landelijke geluidregister (CVGG), is het Actieplan niet vóór 2024 vastgesteld. Bovendien zijn de huidige kaarten niet goed te vergelijken met die uit 2017 vanwege de gewijzigde rekenmethodiek. De vertraging bij de vaststelling heeft niet geleid tot een wijziging van de benaming, omdat deze moet aansluiten op de Europese beleidscyclus.

De vaststelling van het Actieplan is een bevoegdheid van het college. In overeenstemming met de wettelijke procedure heeft het ontwerp Actieplan geluid 6 weken ter inzage gelegen. Wij hebben één zienswijze ontvangen, die niet tot aanpassingen heeft geleid. Wel zijn er enkele ambtshalve redactionele aanpassingen aangebracht. Het college heeft het Actieplan Geluid 2024-2029 definitief vastgesteld.

Kader
- Europese richtlijn omgevingslawaai
- Omgevingswet
- Besluit kwaliteit leefomgeving

Kernboodschap
Het Actieplan is een verplichting die vanuit de Europese richtlijn omgevingslawaai doorwerkt in de Omgevingswet middels een verplicht programma. Met het vaststellen daarvan voldoen we aan de wettelijke verplichting. Het definitieve plan wordt na vaststelling opgenomen in Digitale Stelsel Omgevingswet en in de Centrale Voorziening Geluid Gegevens (CVGG). Dit is in overeenstemming met artikel 20.26 van de Omgevingswet.

Het actieplan zal verder uitgewerkt worden in een uitvoeringsprogramma. Het Actieplan Geluid bevat uitsluitend beleidsvoornemens en maatregelen op hoofdlijnen en beperkt zich tot een inventarisatie en analyse. Het plan leidt daarmee nog niet tot concrete uitvoeringsmaatregelen. Voor elk vastgesteld knelpunt is nadere uitwerking nodig om te komen tot passende, doelmatige en financieel verantwoorde maatregelen. De concretisering van maatregelen, inclusief prioritering, planning, raming van kosten, dekking en monitoring, wordt vastgelegd in een Uitvoeringsprogramma Geluid dat separaat ter besluitvorming aan het college wordt voorgelegd.

De knelpunten rondom de IJsselallee worden op dit moment uitgewerkt in een uitvoeringsproject geluid IJsselallee. Dit proces willen we niet laten vertragen door het opstellen van het gemeentelijke uitvoeringsprogramma. Het is echter wel mogelijk dat het uitvoeringsprogramma locaties in beeld brengt die een hogere prioriteit krijgen en deze eerder in uitvoering komen. Bij het vaststellen van het uitvoeringsprogramma zal een afwegingskader de volgorde van uitvoering bepalen waarbij de IJsselallee gelijkwaardig wordt meegenomen.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties moeten volgens artikel 10.8 van het Omgevingsbesluit betrokken worden bij de voorbereiding van het Actieplan. De participatie is ingevuld door burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen te informeren over het ontwerp Actieplan en daarnaast een ieder gedurende 6 weken in de gelegenheid te stellen om een zienswijze te geven. De enkele ingebrachte zienswijze geeft geen aanleiding om het Actieplan aan te

passen, wel wordt de inbreng voor zover mogelijk meegenomen bij de uitwerking van het uitvoeringsprogramma.

Communicatie
Het vastgestelde Actieplan Geluid wordt via de http://www.officielebekendmakingen.nl/ in het digitale Gemeenteblad bekendgemaakt. Ook wordt het Actieplan via Digitale stelsel Omgevingswet gepubliceerd. Gelijktijdig wordt het actieplan verstuurd naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W). Het Ministerie van I&W is ervoor verantwoordelijk dat de gegevens elke vijf jaar worden verzameld, gecategoriseerd en verzonden aan de Europese Commissie.
De indieners van de zienswijze worden op de hoogte gesteld van de vaststelling van het Actieplan Geluid en de beantwoording van de zienswijze.

Duurzaamheid
Het Actieplan Geluid Zwolle heeft geen directe invloed op de Zwolse duurzaamheidsdoelen, hoewel gesteld kan worden dat het Actieplan is gericht op een beperking van het aantal geluidgehinderden, wat tot een duurzame en gezondere gemeente leidt.

Financiën
Om inzichtelijk te maken welke geluidbeperkende maatregelen er nodig zijn, wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld.
Het uitvoeringsprogramma zal mogelijk tot kosten leiden die niet in de gemeentelijke begroting zijn opgenomen. Als er bijvoorbeeld blijkt dat voor de verbetering van de geluidsituatie bij specifieke knelpuntlocaties fysieke maatregelen nodig zijn, is daar extra budget voor nodig. In dat geval wordt dat betrokken bij begrotingsbehandeling in de komende jaren.

Risico’s
In het Actieplan zijn diverse potentiële maatregelen opgenomen die kunnen bijdragen aan het beperken van geluidshinder. De uitvoerbaarheid van deze maatregelen kan de komende jaren extra financiële middelen vragen, die op dit moment nog niet structureel zijn gedekt. Hoewel het uitblijven van directe actie geen formele sancties met zich meebrengt, kan de voortgang onder druk komen te staan door andere prioriteiten en het ontbreken van vooraf gereserveerde middelen.
Om dit te voorkomen stelt het college een uitvoeringsprogramma. Dit programma brengt de bestaande knelpunten en de prioritering in de uitvoeringsvolgorde inzichtelijk, en maakt het mogelijk de voortgang jaarlijks te monitoren. Hiermee ontstaat een transparant en actueel overzicht van benodigde maatregelen, inclusief eventuele financiële consequenties.

Vervolg
Met het opstellen van uitvoeringsprogramma wordt verder gewerkt naar de concrete maatregelen, zoals benoemd in het actieplan. Bij het volgende actieplan wordt de aanpak geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Openbaarheid
Deze raadsbrief en de bijlage zijn openbaar.

Datum 7 april 2026

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer